ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 25 (6215)
ФЕВРАЛИИН
6
ВТОРНИК
1951 он.

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Ажалшадай агуухэ баяр

э үдэрнүүдтэ Бурят-Монголой шад туйлай ехээр баярлажа а, юуб гэхэдэ, манай гениальвождь ба багша агуухэ ин, тэрэнэй үнэн соратнигууд Молотов ба Маленков Бурят-олой АССР-эй Верховно Со-депутадуудта баллотироваха зүбшөөлөө үгөө. Республи-хүдэлмэришэд, колхознигууд бүхы ажалшад бурят-монгол ай түүхэдэ болоһон энэ рта событие социалистическэ -Монголой саашадаа һалба-андаха тушаа большевистскэ ин, советскэ правительствын, Сталинай өөрынь зүгһөө ргэлжэ гаргажа байдаг ан-л оволдолгын шэнэ гэршэ мүн ойлгоно.

урят-монгол арад Советскэ ай бүхы арадуудтай хамта, эй туг доро, нүхэр Сталинай бэрсэр, агуухэ ород арадай үгэй асари ехэ туһаламжын р советскэ засагай жэлнүүдэй ада ажахын ба культурна улалтада ехэхэн амжалтануу-туйлаа. Хаанта Россин гээг-и хизаар байһан Бурят-Мон-болбол ленинско-сталинска на-альна политикын илаһанай р сэсэглэн мандаһан совет-республика болоо. Тэрээнэй итори дээрэ түүхэтэ богонихон р соо Ленинэй орден-ровозо-вагонно, машина бү-ын, механизированнэ шэлэй дууд, мяха-консервын комби-Галуута-Нуурай шахтанууд, ын фабрика ба бусад олон шленна томо томо предприя-уд урган гараа.

оциалистическэ томо хүдөө ы республика дотор байгуу-а. Манай колхозууд болон зууд өөһэдынгөө баялигые э жэлдэ арбидхана. Бурят-ол арадай формоороо нацио-а, удхаараа социалистическэ тура хэмжээлэшэгүй схээр ур-Республикын ажалшадай со-истическэ ушар ёһо мэдэлгэ эдэнэй патриотизм үндэр хэм-з хүрөө.

өһэдынгөө амжалтануудаар зо-оһон Бурят-Монголой ажал-большевигүүдэй партида ба р Сталинда өөртэнь гүнзэгы дурлалай мэдэрэлтэйгээр СР-эй ба БМАССР-эй Верхов-Соведүүдтэ һунгаха һунгалта-а эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ а. Болохоёо байгаа һунгалта-й хүндэлэлдэ дэлгэрһэн со-истическэ мүрысөөн дундуур мэришэдэй ба колхознигуудай жа байһан ажалай шэнэ шэ-мжалтанууд тухай баярта мэ-нүүд бүхы городууд, аймат тосхонууд болон нютагууд-үдэр бүри ерэжэ байна.

анай республикын Верховно эй депутадта нүхэр Сталинай отировалагдаха болоһон Па-зо-бүтээлгын округто харьяа-Ленинэй орденто паровоз бү-ын заводой хүдэлмэришэд, нерно-техническэ хүдэлмэри-эд ба албахаагшад гайхам-а патриотическа һанал бодо-аруулна. Тэндэхи эрэгтэй, тэй хүдэлмэришэд агуухэ инай нэрээр стахановска вах-жагсажа, ажалай баатаршал-эрхим жэшээнүүдые харуулна. возно-механическа цехын, унист нүхэр Мощенкын хү-риилдэг слесарьнүүдэй № 2 да январиин нэгэнһээ һунгал-удай үдэр хүрэтэр 3 һарын һоо доошо бэшые дүүргэхэ абаһан аад, январиингаа абарие 245 процент дүүргээ. йнабэшэ нүхэр Федотов бри-тай кузнецүүдэй бригада сэ-истическэ мүрысөөндэ орол-январиингаа түсэбые 296 нт дүүргэһэн байна. Парово-бсаралгын цехын, партийна-хүдэлмэришэ нүхэр Шаталов иин 16-да болоһон бүхы за-митинг дээрэ иигэжэ хэлээ:

Манай округ соо баллотиро-даха зүбшөөлөө нүхэр инай үгэһэн ябадал ажалай шэнэ баатаршалгануудта би-е зоригжуулаа. Һунгалтануу-дэр хүрэтэр 3 һарын нормо-е дүүргэхэ уялга абанаб.

эр Шаталовай ба мүн буса-хэлэһэн үгэнь хэрэг дээрэ бэе-дэнэ. Нүхэр Шаталов январь гаа үйлэдбэриин даалгаба-284 процент дүүргээ. Буладай стахановец, комсомолец нү-Селиванов һунгуулиин үрдахи н дээрэ БМАССР-эй Вер-Соведтэ кандидадаар нүхэр Сталиниие дэбжүүлхэ үедэ өөрынгөө цехын залуу хүдэлмэришэдэй һанал бодолые элирхэйлэн иигэжэ мэдүүлһэн байгаа:

—Манай республикын Верховно Соведтэ кандидадаар нүхэр Сталиниие дэбжүүлгэ хадаа бидэ залуу хүдэлмэришэдые эрхимээр ажаллаха ябадалда зоригжуулна.

Январска даалгабаряа нүхэр Селиванов 232 процент дүүргээ.

Республикын Верховно Соведэй депутадта баллотировалагдаха зүбшөөлөө нүхэр Молотовой үгэһэн ябадал Улан-Удын узелай түмэрзамайхидай дунда политическэ ба үйлэдбэриин ехэхэн дэбжэлтэ үүсхэһэн байна. Паровозно депогой коллектив һунгалтануудай үдэр хүрэтэр 150 хүндэ поезднуудые ябуулха уялга абаһан аад, гансахан январь соо 368 хүндэ составуудые ябуулаа. Энэ уялгые дүүргэлгэдэ паровозуудай машинистнүүд нүхэд Березкин, Здаров, Тихомиров ба бусад эрхим амжалтануудые туйлаа.

БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта нүхэр Маленковой баллотировалагдаха округтохи машина бүтээгшэд һунгалтануудай үдэрые ажалай ехэхэн амжалтануудтайгаар угтажа байна.

Үйлэдбэриин ба политическэ дэбжэлтэ бүхы республика доторнай дэлгэрэнхэй. Колхозно тариашад үйлэдбэриинхидэй алдарта жэшээгээр һунгалтануудай үдэртэ ажалай шэнэ бэлэгүүдые бэлэдхэжэ байна. Машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэришэд, эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд хабарай тарилгада бэлэдхэн, хүдөө ажахын машинануудай заһабарие болзорһоонь урид дүүргэнэ, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үлүүлэн дүүргэнэ, тиин тэрээгээрээ үндэр ургасын һуури табижа байна. Колхозууд болон совхозууд малай үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын тула ехэхэн ажал хэнэ.

Дүй дүршэл ехэтэй малшад манай республика дотор нилээд олон. Тэдэнэр малай үбэлжэлгые зүбөөр эмхидхэн, ниитын малажал хүгжөөлгөөр тогтоогдоһон түсэбые дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг байна. Жэшээлхэдэ, ашаг шэмэтэ бүхы түрэлэй малай тоо толгойе олошоруулгын жэлэй түсэбые дүүргэһэн Кяхтын аймагай малшад ехэ амжалта туйлаа. Энэ аймагай малшад һунгалтануудай үдэрые эрхимээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөлгын гурбан жэлэй түсэбые ба моринажал хүгжөөлгын хоёр жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна. Зорилго юуб гэхэдэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлэн, тэрэниие республикын бүхы малшадай шадабари болгохо хэрэгтэй.

Һунгалтануудай үдэрые эрхимээр угталгада амжалтатайгаар бэлэдхэжэ байгаа хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенциин ажалай дэбжэлтэ тухай баярта мэдээсэлнүүд хадаа нүхэр Сталинай болон тэрээнэй ойрын соратнигууд нүхэд Молотов ба Маленковой зүгһөө манай арадта үзүүлһэн агуухэ этигэл найдабарие нэрэтэй солотойгоор харюулха гэһэн нэгэл эрмэлзэлгэтэйгээр ба хүсэлтэйгээр тэдэнэрэй ажаллажа байһаниие гэршэлнэ.

Һунгалтануудай болохо баярта үдэр хүрэтэр багахан саг үлөө. Бүгэдэарадай энэ һайндэрые республикын ажахын ба культурна ажабайдалай бүхы һалбаринуудта бүри ехэ амжалтануудые туйлан тэмдэглэхэ ябадал хадаа ажалшан бүхэнэй патриотическа үүргэ мүн.

Манай республикын ажалшад агуухэ Сталинай нэрээр, Сталинска Конституциин туг доро, Российска Федерациин ба Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тээшэ ошожо ябана. Республикын хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенци 1951 оной февралиин 18-да өөһэдынгөө морально-политическэ эбдэршэгүй нэгэдэлые, большевистскэ партида, манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, эб найрамдалай туг баригша агуухэ Сталинда иная дуратай ба үнэн шүтэнги байһанаа үшөө дахин харуулха байна.

Нүхэр Климент Ефремович ВОРОШИЛОВТА

Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитет ба ССР Союзай Министрнүүдэй Совет болбол Ленинэй ба Сталинай үнэн соратник, большевистскэ партиин, советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Таниие 70 наһанайтнай ойн үдэр амаршална.

Эдир наһанһаа революционно хүдэлөөндэ хабаадажа, ажалшадые капитализмын дарлалтаһаа сүлөөлхын түлөө, Агуухэ Октябрьска Социалистическэ революциин илахын, Советскэ гүрэниие хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө, манай орон дотор социалистическэ общество байгуулхын түлөө ушар ёһо мэдэхэ бүхы ажабайдалаа зорюулаат. Манай агуухэ багшанар Лениние ба Сталиниие батаар дагагша байһан тулада, Та партийна ба гүрэнэй ажал-ябуулгын бүхы тушаалнуудта, Эхэ орондоо алба хэхэ ябадалда хамаг хүсэ, эрдэм, дүй дүршэл ба оюун бэлигээ үгэжэ, Танай үмэнэ Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй табиһан бүхы зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлдэг байгаат.

Манай Эхэ ороной үмэнэ Танай бэелүүлһэн габьяануудые советскэ арад үндэрөөр сэгнэнэ. Партийна хүтэлбэрилэгшэ, гүрэнэй ажалябуулагша, Советскэ Арми байгуулһан элитэ ехэ хүнүүдэй нэгэн байжа эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилхэдөө, Та советскэ арадай гүн гүнзэгы хүндэлэл ба халуун дура инаглалда хүртээт. Танай ажалябуулгатнай советскэ арадта зоригжуулагша жэшээ болоно.

Манай Эхэ ороной аша туһада, Ленин-Сталинай партиин агуухэ хэрэгэй тулада, олон олон жэлнүүдтэ ажаһуухые ба үрэжэлтэйгөөр ажаллахыетнай, манай дайшалхы хани ба нүхэр, манай хүндэтэ Климент Ефремович, Танда бүхы зүрхэнһөө хүсэнэбди.

ВКП(б)-гэй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ. **ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Нүхэр К. Е. Ворошиловые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай үмэнэ **элитэ ехэ** габьяануудые бэелүүлһэнэйнь түлөө, 70 наһанайнь ойн үдэр **нүхэр** Климент Ефремович **Ворошиловые Ленинэй** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль 1951 оной февралиин 3.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Актер А. Ф. Борисовта СССР-эй Арадай артистын хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо тухай

Советскэ киноискусствые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө актер Александр Федорович **Борисовта СССР-эй Арадай артистын** хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1951 оной январиин 31.

Томодхогдоһон колхозуудые хүдэлмэришэд шефтээ абана

ПЕТРОЗАВОДСК. (ТАСС). Питкярантска целлюлозно заводой коллектив томодхогдоһон «Заря» гэжэ колхозые шефтээ абаба.

Тэрэ хадаа колхозно шэнэ тосхоч байгуулгадань колхознигуудта практическа туһаламжа хүргэхэ гэжэ шиидэбэ. Заводой хүдэлмэришэд шэнэ тосхонуудые байгуулхадань колхозуудта туһалха ба тэдэнэй үүсхэл дэмжэхэ гэһэн уряатайгаар республикын бүхы промышленна предприятинуудай коллективүүдтэ хандаба.

Карело-Финскэ ССР-эй КП(б)-гэй ЦК-гэй бюро Питкярантска целлюлозно заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэригшэд ба албахаагшадай үүсхэл һайшааба.

Депутадуудта кандидадуудай һунгагшадтайгаа уулзалга

Баяр баясхалантайгаар үнгэрөө

Һаяхан, Иволгын аймагай Доодо-Саянтын һунгуулиин участогай һунгагшад Хрущевой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой клуб соо сугларжа, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Н. М. Роговтой уулзалга хэбэ.

Этигэмжэтэ нюур нүхэр Михайловай суглаагаа нээһэнэй һүүлдэ, баяр баясхалангай оршон байдалда хүндэлэлэй президиумдэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд агуухэ вождь И. В. Сталин түрүүтэйгээр һунгагдаа.

Доодо-Саянтын долоонжэлэй һургуулиин директор нүхэр М. Манухин түрүүлэн үгэ абаад, иигэжэ хэлээ:

— Манай Эхэ орон болбол большевистскэ партиин гениальна вождь И. В. Сталинай сэсэмэргэн хүтэлбэри доро коммунизм тээшэ амжалтатайгаар дабшажа ябана. Советскэ хүнүүдэй туйлажа байһан амжалтануудые «1950 ондо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбүүдэй дүүргэлтэ тухай» статистическэ Управлениин мэдээсэл элеэр харуулна. Республикынгаа Верховно Соведэй депутадта манай кандидат нүхэр Роговой түлөө, бидэнэр һунгагшадай нэгэ хүн шэнгеэр голосуудаа үгэхэ байһанда найданаб.

Тус колхозой шубуунай фермые даагша нүхэр Антонов трибунада гарана.

— Нүхэр Роговые Ленин — Сталинай партида үнэн сэхэ, Эхэ оронойнгоо аша туһада бүхы хүсэ шадалаа үгэдэг большевик гэжэ мэдэнэбди. Тэрэнэй һунгагшадайнгаа этигэл найдабарие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байһанда найданабди,—гэжэ нүхэр Антонов мэдүүлээ.

Тэрэшэлэн һунгагшад нүхэд Игнатьев, Русина, Курбатов болон бусад үгэ хэлэжэ, өөһэдынгөө кандидадта голосуудаа үгэхые һунгагшадые уряалһан байна.

Һүүлээрнь, депутадта кандидат Н. М. Рогов үгэ абажа, тэрээндэ һунгагшадай үзүүлһэн этигэл найдабариинь түлөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

А. Нагаслаев.

Арадай үнэн басаган

ПЕТРОПАВЛОВКА. (**Телефоноор абтаба**). Аймагай социалистическэ культурын байшангай зал хүн зоноор дүүрэбэ. РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, ВКП(б)-гэй Кударын айкомой нэгэдэхи секретарь Е. Ф. Мельничук, Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, Буденнын нэрэмжэтэ колхозой солото малшан Е. Д. Цыренова болон бусад суглаанай президиумдэ һуунад.

Тус суглаанай нээгдэһэнэй һүүлээр нүхэр Е. Ф. Мельничугай түлөө агитаци хэхын түлөө этигэмжэтэ нюураар һунгагдаһан Петропавловка тосхоной дунда һургуулиин директор нүхэр Гомозов эгээн түрүүлжэ үгэ абаад, депутадта кандидат Екатерина Филипповна Мельничугай хэһэн ажал-ябуулгатай болон биографитай һунгагшадые танилсуулба. Буденнын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Побоков болбол Екатерина Дугаровна Цыреновагай шэн зоригто ажал хүдэлмэри тухай хөөрэбэ.

Суглаашадай нэрьемэ альгаташалга доро үгэнүүдые хэлэһэн нүхэд Мельничук, Цыренова хоёр һунгагшадай захяануудые большевистскэ ажалаараа дүүргэхэбди гэжэ мэдүүлбэ. Тиигээд, үндэр ехэ этигэл найдабари үзүүлһэндэнь һунгагшадтаа халуун баясхалан хүргэбэд.

Һүүлээрнь үгэ хэлэһэн һунгагшад Ламажапова, Чимитов, Корытова, Грущенко, Гончиков, Хальбаев ба бусад коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүд сталинска блогой эдэ кандидадуудай түлөө голосуудаа нэгэн хүн шэнгеэр үгэхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлбэд.

* * *

Союзна болон автономно республикануудай Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд нүхэд Е. Ф. Мельничук. Б. Т. Мункуев хоёр мүн лэ һунгагшадтаяа уулзаһан байна.

М. Нимаев.

Шэлэй заводто

Һунгуулиин № 11 округой һунгагшад шэлэй заводой клуб соо олоороо сугларба. Эндэ заводой һуури тогтоолсоһон хуушанай кадрова хүдэлмэришэд, һаяхан ФЗО дүүргэһэн залуу стахановецууд, инженернүүд, технигүүд, врачууд болон гэрэй эзэн эхэнэрнүүд байгаа.

Уулзалгын суглаае этигэмжэтэ нюур нүхэр И. Д. Панкин нээбэ. Суглаанай президиумдэ солото хүнүүдэй һунгагдаһанай һүүлээр, Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Д. Ш. Яптуевта үгэ үгтэнэ. Тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

—Намайе Ленин—Сталинай парти хүмүүжүүлээ, эрдэм номдо һургаа. Би үгытэй тариашанай хүбүүн байһанаа большевистскэ парти болон агуухэ ород арадай хүбүүд басагадай үдэр бүриин туһаламжаар мэргэжэл ехэтэй хүдэлмэришэн болооб. Энэ заводто 21 жэл хүдэлмэрилжэ байнаб, — гэбэ. Тиигээд, республикын Верховно Соведэй депутадта кандидат болгожо дэбжүүлһэн тус округой һунгагшадта халуун баяр баясхалан хүргэхэ зуураа, тэдэнэрэй энэ үндэр этигэл найдабарие стахановска ажалаараа харюулхаб гэжэ нэрьемэ альгаташалган доро мэдүүлбэ.

Һүүлээрнь үгэнүүдые хэлэһэн этигэмжэтэ нюур нүхэр И. Д. Панкин, шэл отологшо стахановка нүхэр Е. Паскевич, нэгэдэхи зэргын мастер-стахановец нүхэр Павел Аксенович, заводой директор нүхэр Д. С. Болсохоев республикын Верховно Соведэй депутадта кандидат, солото стахановец Даши Шойдонович Яптуевай ажалябуулгатай һунгагшадые танилсуулан сэдьхэл хүдэлгэмэ халуун үгэнүүдые хэлэхэ зуураа, февралиин 18-да нэгэн хүн шэнгеэр һунгуулиин урнада ерэжэ, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэхыень һунгагшадые уряалһан байна.

Суглаанай һүүлээр заводой уранһайханай самодеятельностиин коллектив гоё һайхан концерт табиба.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ СОЮЗХООРОНДЫН ОБЛАСТНОЙ ПРОФСОЮЗНА ХОЕРДОХИ КОНФЕРЕНЦИИН ДЕЛЕГАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

Союзхоорондын Областной профсоюзна конференци 1951 оной февралиин 10-да Улан-Удэ городто Соведүүдэй Нэгэдэхи Байшан соо (БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседаниин зал соо) болохо байна.

Конференци үдэшын 8 часта эхилхэ.

Делегадуудые бүридхэлдэ абалга Ленинэй улицын № 27 байшанда, Облпрофсоведэй байра соо хэгдэнэ.

6-27 гэһэн телефоноор справка үгтэнэ.

ОБЛПРОФСОВЕТ.

Агууехэ вождиин хэлэһэн түүхэтэ үгэ

(„Ажахынхидай зорилгонууд тухай" И. В. Сталинай хэлэһэн үгэһөө хойшо 20 жэлэй ойдо)

Хорин жэлэй саала тээ, 1931 оной февралиин 4-дэ, нүхэр И. В. Сталин социалистическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна нэгэдэхи конференци дээрэ «Ажахынхидай зорилгонууд тухай» гэһэн үгэ хэлэһэн байна.

Конференци хадаа манай оронние социалистическэ индустриализацилгын сталинска программые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ шухала шатань болоһон юм. Агууехэ Сталинаар зоригжуулагдаһан ба большевигүүдэй партяар хүтэлбэрилүүлэгдэһэн советскэ хүнүүд табанжэлые болзорһоонь урид, 4 жэл 3 һара соо дүүргэһэн, тиихэдэ хэдэ хэдэн һалбаринуудаар табанжэлэй даабаринуудые 3 жэл соо гүйсэдхэһэн байна.

Түрүүшын табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ ябадалда, мүн тэрэшэлэн хойшонхи табанжэлнүүдэй зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ ябадалда социалистическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй конференци дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэнь онсо ехэ үүргэ дүүргээ.

I.

Нүхэр Сталинай түүхэтэ агууехэ габьяануудай нэгэниинь юу болонob гэхэдэ, тэрэ хадаа СССР-эй индустриализацилгые түргэдхэгдэһэн темптэйгээр ябуулгын удхашанар ба шухалые научна ёһоор үндэһэлэн харуулһан байна. Индустриализацилгын темпнүүдые удаарууулха тухай шашаһан троцкистско-бухаринска урбагшадта нүхэр И. В. Сталин ВКП(б)-гэй XVI съезд дээрэ эрид хатуу харюу үгэһэн байгаа. «Ажахынхидай зорилгонууд тухай» гэһэн үгэ соогоо нүхэр Сталин ажахын хүгжэлтын темпнүүдые саашадань шангадхаха ябадалые онсо тэмдэглээ һэн.

Социалистическэ байгуулалтын үндэр темпнүүд тухай асуудал Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай һүүлээр тэрэ дарыгаа большевистскэ партиин үмэнэ, ажалшан олониитын үмэнэ эрид хурсаар бодожо гараһан юм. Соведүүдэй залуу республикын бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалхын тулада хэтэ заяанай экономическа гээгдэнги байдалые богонихон болзор соо усадхаха, ороной хүгжэлтын ёһотой большевистскэ темпнүүдые хангаха хэрэгтэй байба. Гээгдэнги орон байһан Россие хүсэн түгэлдэр социалистическэ держава болгохо программа үгэһэн агууехэ Ленин энээндэ уряалдаг байгаа. Ленинэй захяануудые бодото байдалда бэелүүлэн, манай парти нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро ябажа, энэ агууехэ зорилго дүүргэхэ хэрэгтэ ажалшадые элсүүлһэн байна.

«Бидэнэр түрүү оронуудһаа 50 — 100 жэл гээгдээбди,—гэжэ нүхэр Сталин хэлээ һэн. — Энэ зайе бидэнэр арбан жэл соо үнгэржэ гараха ёһотойбди. Нэгэ һаа бидэнэр энээние хэхэбди, үгы һаа бидэние низа дараха байна». (И. В. Сталин, Ленинизмын асуудалнууд, 11-хи хэблэл, юур 329).

«Ажахынхидай зорилгонууд тухай» хэлэһэн үгэ соогоо нүхэр Сталин болбол манай Эхэ ороной технико-экономическа гээгдэнги байдалые богонихон болзор соо усадхаха бүхы арга боломжонууд манда бии гэжэ харуулаа һэн. Эдэ арга боломжонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада бидэнэр бүхы шухала юумэтэй байнабди. Түмэрэй руда, нүүрһэ, нефть, хлопок, талха гэхэ мэтын байгаалиин баялигууд бусад ямаршье орондо орходоо манда ехэ бии. Бүгэдэарадаар бүрин дэмжэгдэжэ байдаг советскэ засаг манда бии, тэрэ хадаа эдэ баялигуудые ажалшадай интересүүдтэ ашаглажа шадаха ба ашаглахаа хүсэжэ байна. Капитализмын аргалагдашагүй үбшэнүүдһээ — экономическа кризисүүд, хүдэлмэригүйдэлгэ, үргэн олониитын үгырэлгэ, үнихэ хулгайлха ябадалһаа сүлөө советскэ байгуулалта манда бии. Энэ хадаа манай шиидхэхы бүлюу һайн байдал болоно.

Саашадаа, СССР—эгээн концентрированнэ промышленностиин орон юм. Энэ хадаа түрүү техникын үндэһэ һуури дээрэ хүгжэхэ ба ажалай үзэгдээ дуулдаагүй бүтээсэ, нөөсэлгын үзэгдээ дуулдаагүй темп хангаха арга боломжые, хүдөө ажахые социализмын рельснүүд дээрэ оруулха арга боломжые тэрээндэ хангажа үгэнэ. Социалистическэ байгуулалта болбол бүхы ажахыгаа единэ түсэбөөр эрхилдэг. Советскэ общество дотор экономикын хүгжэлтэнь ажалшадай материальна тэниглэн байдалай ба культурна хэмжээнэй хэлбэришэгүй ургалта хангадаг.

«Хурдан алхамаар урагшаа дабшахын тулада үшөө юу хэрэгтэйб? — гэжэ нүхэр Сталин хэлээ һэн.

Хүдэлмэришэн ангиин бүхы эрхим хүнүүдэй хүсэлэл оролдолгонуудые нэгэ точко уруу шэглүүлхын тулада хүсэд нигтаранхай ба единэ, бэрхэшээлнүүдэй урда сухарихагүй ба зүб, революционно, большевистскэ политикые ажабайдалда саг үргэлжэ бэелүүлжэ байхын тулада хүсэд дүй дүршэлтэй партиин бии байхань хэрэгтэй. Манда иимэ парти бии гү? Тиимэ даа, бии. Тэрэнэй политикань зүб гү? Тиимэ даа, зүб, юуб гэхэдэ тэрэнь ехэхэн амжалтануудые үгэжэ байна» (Мүн тэндэ, нюур 325).

Агууехэ вождиингоо уряалые дахан ябажа, СССР-эй арадууд большевистскэ партиин хүтэлбэри доро гениальна сталинска хараа заабарие бодото байдалда бэелүүлээ. Манай Эхэ орон гээгдэнги байһанаа түрүү, аграрна байһанаа индустриальна орон болоо. СССР хадаа түрүү социалистическэ культуратай хүсэн түгэлдэр индустриально-колхозно держава болоо. Үйлэдбэриин ургалтын темп ба техникын талаар советскэ промышленность дэлхэй дээрэ түрүү һуурида гараһан байха юм.

Социалистическэ экономикын хүгжэлтын түргэдхэгдэһэн темпнүүд тушаа сталинска политикын сэсэмэргэн ба холо харадаг байһые Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн илангаяа эли тодоор гэршэлэн харуулаа. Советскэ общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын түгэлдэр хүсэндэ түшэглэжэ, советскэ арад Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө, алдар нэрэ ба бэеэ даанхай байдалыень хамгаалаа, хүн түрэлтэние фашистска богоолшолгоһоо абараа, империализмын дарлалтаһаа сүлөөрхэдэнь хэдэ хэдэн оронуудай ажалшадта туһалаа.

Өөрынгөө бүхэдэлхэйн-түүхэтэ амжалтануудаар манай арад большевигүүдэй партида — хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэрилхы ба залан ударидахы хүсэндэ уялгатай. ВКП(б)-гэй политика — советскэ байгуулалтын бата бэхи үндэһэ һуури мүн. Марксистско-ленинскэ теореор зэбсэгжэһэн большевистскэ партиин хүтэлбэринь — советскэ байгуулалтын арга боломжонуудые бодото байдал болгохо гол услови мүн.

Хүгжэлтын түргэдхэһэн темпнүүд тухай сталинска заабаринууд хадаа коммунизмын агууехэ байшангые советскэ арадай бодхоожо байһан манай үдэрнүүдтэшье туйлай ехэ удхашанартай байна.

II.

Ороноо социалистическэ индустриализацилга болбол шэнэ, мүнөө сагай техникын үндэһэ һуури дээрэ бүхы арадай ажахые шэнэдхэн байгуулха ябадал эриһэн байна. Тиимэһээ техникэ шиидхэхы удхашанартай болоо һэн. Гэбэшье, ажахынхидай дунда техникын үүргые сэгнэдэггүй, тэрээндэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг ушар бии байгаа.

Техникэ гээшэ буржуазна «мэргэжэлтэдэй» хэрэг юм, харин бидэнэр «юрэнхы хүтэлбэри» эрхилхэ, саарһануудта гараа табиха ёһотойбди гэжэ өөһэдыгөө тоолодог ажахынхидшье байдаг һэн. Энээнэй эсэстэ, буржуазна мэргэжэлтэдэй зарим хубинь хиналтагүйгөөр хүдэлмэрилхэ зуураа хорлолго хэхэ замда ороһон байгаа.

Ажахынхидай зүгһөө техникэдэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг ябадалынь индустриализациин түргэн темпнүүдые һаатуулдаг һэн. Ажахынхид-коммунистнуудые техникэ тээшэ эрид хандуулха, шэнэ техникэ шудалха ябадал гээшэ танай шухалын шухала хэрэг мүн гэжэ тэдээндэ харуулха хэрэгтэй байба. Имагтал энэ услови бэелүүлээд байгаа һаа, үйлэдбэри дээрэ хатуу шанга большевистскэ единоначали хангажа болохо, урагшаа холо дабшажа болохо ба манай ороной гээгдэнги байдалые усадхажа болохо байгаа.

«Үйлэдбэридэ хамааран оролсохогүй гэһэн хуушаршаһан заабарие хаяха саг ерээ. Бүхы юумэндэ хамааран оролсохо гэһэн ондоо, шэнэ, мүнөөнэй үедэ таарамжатай заабарие шудалан бэелүүлхэ саг тулаа,—гэжэ нүхэр Сталин хэлээ һэн.—Хэрбээ ши заводой директор юм һаа—бүхы хэрэгтэ хамааралса, бүхы юумэндэ оролсо, юушье бү алда, һуралса, үшөө дахин һуралса. Большевигүүд техникые шудалха ёһотой. Большевигүүдэй өөһэдөө мэргэжэлтэд болохо саг тулаа. Шэнэдхэн байгуулалтын үедэ техникэ бүгэдые шиидхэнэ». (Мүн тэндэ, нюур 330).

Энэ сталинска лозунг болбол техникэ шудалхын түлөө большевигүүд-ажахынхидай тэмсэлэй программа, манай Эхэ оронние социалистическээр шэнэдхэн хубилгаха агууехэ программа бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ партийна, гүрэнэй, профсоюзна организацинуудай ба бүхы ажалшадай ажал-ябуулгын программа болоһон байгаа. Нүхэр Сталин хадаа техникэ шудалха арга боломжодо этигэхэ этигэлээр советскэ хүнүүдые зоригжуулһан байна. «Техникэ шудалхань бэрхэтэй юм гэлсэдэг. Буруу! Большевигүүдэй абажа шадахагүй тиимэ хэрэмүүд үгы юм,» — гэжэ нүхэр Сталин өөрынгөө үгэ соо заагаа һэн. (Мүн тэндэ, нюур 330).

Нүхэр Сталинай хэлэһэнэй һүүлээр дэлгэрһэн, техникэ шудалхын түлөө тэмсэл өөрынгөө гайхамшагта үрэ дүнгүүдые үгөө. Техникэ болбол буржуазна «мэргэжэлтэдэй» монополи байһанаа большевигүүд-ажахынхидай өөһэдынь шухалын шухала хэрэг болоо. Хүдэлмэришэн анги ба таряашадай дундаһаа шэнэ, советскэ үйлэдбэриин-техническэ интеллигенци урган гараа. Эдэ бүгэдэ хадаа арадай ажахые шэнэдхэн байгуулгые дэлгэрүүлхэ ябадал хүнгэдхөө һэн.

Техникэ хадаа тэрээние шудалһан хүнүүдгүйгөөр хосорһон хэрэг мүн, техникые шудалһан кадрнуудай бии байхадал техникэ гээшэ ажалай үндэр бүтээсэ үгэжэ шадаха юм гэжэ нүхэр Сталин Улаан Армиин академигүүдэй выпуск дээрэ 1935 оной майн 4-дэ хэлэһэн үгэ соогоо зааһан байна. «Эгээл иимэһээ,—гэжэ нүхэр Сталин онсолон тэмдэглээ һэн,—хэзээ манайда техникын талаар үлэсхэлэн байдалай бии байһан тэрэ үнгэрэгдэһэн үеые харуулагша мүн болохо «техникэ бүгэдые шиидхэнэ» гэһэн хуушан лозунг, — мүнөө шэнэ лозунгоор, «кадрнууд бүгэдые шиидхэнэ» гэһэн лозунгоор һэлгэгдэхэ ёһотой байна. Энээндэл мүнөө гол зүйл байна». (Мүн тэндэ, нюур 490).

Советскэ хүнүүд большевистскэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, агууехэ вождиингоо табиһан зорилгые амжалтатайгаар шиидхээ. Түрүү техникые шудалһан хэдэн миллион эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэришэд «...стахановска хүдэлөөние эмхидхэһэн ба урагшань дабшуулһан тиимэ хүсэн мүн болоо» (Мүн тэндэ, нюур 501).

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй үедэ манай социалистическэ экономико болбол техническэ прогрессэй замаар шэнэ томо ехэ алхам урагшаа хэһэн байна. Түрүү зэргын техникээр арадай ажахын, илангаяа промышленностиин зэбсэгжэлгэ, үйлэдбэриин техникые гүнзэгыгөөр шудалһан хүдэлмэришэдэй ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй олон тоото кадрнуудай бии байлга хадаа сталинска эпохын асари ехэ барилгануудые таба—зургаан жэлэй турша соо бэелүүлхэ мэтын тиимэ туйлай ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ арга советскэ арадта олгоно.

* * *

1931 оной февралиин 4-дэ болоһон социалистическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй конференци дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн түүхэтэ үгэнь социалистическэ байгуулалтын практика дээрэ марксистско-ленинскэ теориие творческоор хэрэглэхэ ба практикын дүршэлөөр теориие баяжуулха ябадалай классическа эрхим жэшээ мүн. Энэ хэлэһэн үгэнь — —марксизм-ленинизмын баялигта ехэхэн оруулалта мүн.

Нүхэр Сталинай үгэ соонь найруулагдаһан гениальна заабаринууд болбол коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын түлөө тэмсэлэй дайшалхы программаар партийна кадрнуудые болон бүхы советскэ арадые тэрэ үедэ зэбсэгжүүлһэн ба мүнөөшье зэбсэгжүүлһээр байна. Нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэ хадаа социализмын үндэһэ һууринуудые табижа байгаа арадай демократиин оронуудай коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудта ба ажалшадта саашанхи ябуулгын хүтэлбэри болоһон байна.

Д. Бахшиев.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

*

Эрхим трактористка

Колхозойнгоо үргэн поли дээрэ трактор машиные арбан таба наһатай Дулма басаган эгээл түрүүшынхиеэ 1937 ондо хараа юм. Тиихэдээ энэ оньһото машиные жолоодогшо болохоб гэжэ тэрэ хатуугаар шиидээ һэн. Зүгөөр Дулмын энэ зорилго гурбан жэл үнгэрһэн хойно бэелүүлэгдэһэн байна.

Дулма Рабжиновна 1940 онһоо хойшо Баргажанай МТС-тэ трактористкаар хүдэлмэрилнэ. Тиихэ зуураа тэрэ жэл ерэхэ бүри мэргэжэлээ улам дээшэлүүлжэ, элдэб маркын тракторнуудые шадабаритайгаар шудалан, 1-дэхи категориин трактористкын нэрээргэтэй болонхой. Нүхэр Обхорова карбюраторна ба газогенераторна, колесно ба хүсэ ехэтэ «ЧТЗ» тракторнуудые нэгэн тэгшэ амжалтатайгаар жолоодоно.

Эрхим трактористка Обхорова арбан нэгэн жэлэй туршада жэл бүри сезонно даалгабаряа нэгэ хахад ба хоёр дахин үлүүлэн дүүргэнэ. Шэниисын баян ургаса ургуулһанай тулада Дулма Рабжиновна 1948 ондо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан байна.

Партийнабэшэ большевик Обхорова үргэн олониитэ колхозннигуудай ба механизаторнуудай дунда ехэ хүндэтэй болонхой. Тэрэ хадаа өөрынгөө үнэн сэхэ, эсэшэ сусашагүй ажалаар иимэ хүндэлэлдэ ба һайшаалда хүртөө.

Баргажанай МТС-эй трактористнууд, комбайнернууд, хүдэлмэрилэгшэд ба Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд эрхим трактористка Дулма Рабжиновна Обхоровае һунгуулиин № 71 Курумканска округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн һаналаар дэбжүүлһэн байна.

С. Тараскин.

Түрүү һаалишан

Бичурын айматай «Коммунизм» гэжэ томодхогдоһон колхозой гэшүүд һунгалтануудай урда тээхи суглаан дээрэ һунгуулиин № 47 Заганска округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар өөһэдынгөө эрхим һаалиша Хандама Дашиевна Дашиевае дэбжүүлһэн байна.

Нүхэр Дашиева 1919 ондо Заганай сомоной Бэлшэр гэжэ нютагта, үгытэй малшанай бүлэдэ түрэһэн юм. Шэбэртын долоонжэлэй һургуули дүүргээд, Крупскаягай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилжэ эхилхэһээ хойшо шэн габьята ажалай жэшээ олондо харуулжа ябана.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ колхозойнь правлени Хандама Дашиевнае харюусалгатай ба хүндэтэй хүдэлмэридэ — МТФ-дэ һаалишаар эльгээбэ. Даалгагдаһан энэ хүдэлмэридөө залуу басаган бүхы хүсэеэ зорюулан ажаллаа.

Ажалай новатор нүхэр Дашиева даалгагдаһан үнеэн бүхэнһөө абаһан түлнүүдээ жэл бүхэндэ нэгэшье хоролтогүйгөөр, бүтэн бүринөөр гэнжээдэг, һү һааха даалгабаряа жэл бүхэндэ үлүүлэн дүүргэдэг байха юм.

Хандама Дашиевна амжалтануудаараа һанаагаа амарангүй, зоотехническэ һургуулида һуралсан, советскэ түрүү зоотехникые эрхимээр шудалжа байна.

Мүнөө нүхэр Дашиева 17 үнеэ даажа байна. Эдэ үнеэдэйнгээ түлнүүдые гээлтэ хоролтогүйгөөр абахын, һү һаалгые дээшэлүүлхын тула эсэшэгүйгөөр оролдоно.

**

Гүрэнэй хуули ёһые сахигш

Һунгуулиин № 41 Богдаринска округой һунгагшад БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар большевистскэ партиин үнэн хүбүүн, манай республикын прокурор, юстициин ахалагша советник Александр Георгиевич Хмелевые нэгэн һаналаар дэбжүүлһэн байна.

Александр Георгиевичын биографинь олон мянган советскэ хүнүүдэй биографидал тон адли простой ба эли тодо. Тэрэ хадаа 1912 ондо Кабанскын аймагай Карымская тосхондо, үгытэй таряашанай бүлэдэ түрөө. Агууехэ Октябрьска революци тэрээндэ зол жаргалта ба баяр баясхаланта ажабайдал асарһан байна. Александр Георгиевич 1930 ондо ленинско-сталинска комсомолой зэргэдэ орожо социалистическэ, шэнэ колхозно ажабайдал байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

1935 ондо нүхэр Хмелев Улан-Удын медрабфак дүүргээд байхадаа эдэбхитэй ба үүсхэл ехэтэй комсомолец байһан тула мелькомбинадай кадрнуудай таһагые даагшаар томилогдоһон байгаа. Удаань нүхэр Хмелев комсомольско ба партийна харюусалгата хүдэлмэринүүдтэ дэбжүүлэгдээ. Партиин эльгээһэн лэ газарта Александр Георгиевич урдаа табигдаһан зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, арадтаа үнэн сэхээр алба хэдэг байгаа. Хүтэлбэрилхы ехэ дүй дүршэлтэй, ургажа ябаһан хүтэлбэрилэгшэ тула 1941 оной январьда тэрэ Пригороднэ районой прокуророор дэбжүүлэгдэһэн байна.

Александр Георгиевич 1941 оной ноябрьда Эсэгэ ороноо хамгаалалгын Агууехэ дайнай фронт мордоһон байха юм. Фронт дээрэ шэн зориг ба баатаршалга гаргаһанайнгаа түлөө нүхэр Хмелев правительствын шагналда гурба дахин хүртөө.

1946 ондо Александр Георгиевич Советскэ Армиһаа бусажа ерээд, БМАССР-эй прокуророй орлогшоор томилогдоһон байна. 1949 ондо нүхэр Хмелев юристнүүдэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ дээдэ курсануудта һурахаяа Москва ошожо, тэрэнээ үнгэрэгшэ жэлэй октябрь

соо амжалтатайгаар ду[...] БМАССР-эй прокуророор то[...]доо.

Тэрэ хадаа даруу зантай, төөшье, мэдэлдээ байгша[...] эрилтэтэйгээр хандадаг, г[...] хуули ёһые нарин нигтаар са[...] советскэ гражданинуудай [...] үнэн сэхээр хамагаалдаг, хү[...]рилэгшэ мүн. Александр Ге[...]вич ажалшадай гомдолые [...] соонь хаража үзэдэг, тэр[...] уулзахаяа ерэгшэдтэ урин зэ[...]нөөр, анхаралтайгаар ха[...] бүхы асуудалнуудтань эли[...] харюу үгэдэг юм.

Александр Георгиевич ни[...]литическэ хүдэлмэридэ эдэ[...]гээр хабаадалсана. Полит[...] юридическэ темэнүүдээр тэр[...] ба элидхэлнүүдые уншана. [...] нүхэр Хмелев теоретическэ б[...]тическэ бэлэдхэлээ саг [...] дээшэлүүлнэ. Мүнөө тэрэ [...]ческэ институтда заочноор [...] байна.

Ленинско-сталинска парт[...] мүүжүүлэгдэһэн, советскэ [...] үнэн хүбүүн Александр Геор[...] Хмелевой түлөө һунгалты[...] һунгуулин № 41 Богдаринск[...]гой һунгагшадай нэгэн хүн [...]геэр голосоо үгэхэнь лабтай.

С. Ба[...]

Алдарта колхозница

Түнхэнэй аймагай Жемчугэй сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд һунгуулиин № 96 Кыренэй округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар өөрынгөө колхозой гэшүүн, суута һаалишан Бадма Шапшаровна Жамняновае нэгэн һаналаар дэбжүүлһэн байна.

Нүхэр Жамнянова 1921 ондо Түнхэнэй аймагай Жемчугэй сомоной Шараһан гэжэ нютагта малша бурядай бүлэдэ түрөө. 1934 ондо Бадма Шапшаровна бүлынхидтэеэ хамта «Улаан Шараһан» гэжэ колхоздо ороһон байна. 13 наһатайһаа эхилээд Бадма басаган ажал хүдэлмэри хэжэ эхилһэн юм. Багашье һаа Бадма хододоо һайнаар ажаллагша һэн. Колхозой правлениин ямаршье хүдэлмэридэ эльгээгээ хадань тэрэ заатагүй дүүргэжэ шададаг байгаа.

1938 онһоо Бадма Шапшаровна малажалда хүдэлмэрилжэ эхилээ. Хоёр жэл соо хүдэлмэрилөөд байхадань, «Улаан Шараһан» колхоз Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозтой нэгэдэжэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель бол[...] Энэ колхозойнгоо ажал х[...]ридэ Бадма Шапшаровна [...]шын үдэрһөө эхилээд орол[...] һайнаар хүдэлмэрилжэ заха[...]

Бадма Шапшаровна 194[...] хойшо мүнөө хүрэтэр һүн[...]на фермэдэ һаалишанаар [...]мэрилжэ ябана. Тиихэ [...] даалгабарита ажалдаа үнэ[...] хандажа, жэлһээ жэлдэ һа[...]жалтануудые тэрэ туйлада[...] бүри һү һаалтын түсэбые [...] үлүүлэн дүүргэдэг. Мүн [...] ябаһан үнеэдынь тобир [...] байдаг.

1950 ондо Бадма Шап[...] 10 үнеэдһээ 10 тугал абаж[...]гашье хоролтогүйгөөр түл[...] ба бүхы үнеэдээ һайн ш[...]гаар ондо оруулһан байна. [...] показатель түйлаһанайнгаа [...] нүхэр Жамнянова хүдөө [...] аймагай выставкэдэ хаба[...]һан юм. Өөрынгөө гол хүд[...]һөө гадуур Бадма Ша[...]ниитын хүдэлмэридэ эдэбхи[...] хабаадалсадаг. Тэрэ хад[...] онһоо 1948 хүрэтэр таһалг[...]гөөр сомоной Соведэй [...] ябаһан байна.

Депутат ябаха зуураа, [...] Шапшаровна ажалшадтаяа [...] барисаатай байжа, сомоно[...]дэй хүдэлмэридэ эдэбхитэй[...] баадалсадаг байгаа. Нүхэр [...]нянова эрхим ажалаараа [...] нигуудайнгаа дунда алда[...] тэдэнэй этигэл найдабари[...]һан байна. Даалгагдаһан [...] даа мүнөөшье жэлдэ тобир[...]наар үбэлжүүлжэ байна.

Юрын колхознигһоо [...] Соведэй депутат хүрэтэр[...] жүүлэгдэжэ, Бадма Шап[...] ажалшадай этигэл найдаба[...] сэхээр дүүргэһэн байна. һ[...] дайнгаа найдабарие нүхэ[...]нянованай нэрэтэй түр[...] дүүргэжэ шадахань лабта[...]

Д. Зам[...]

Аймагаймнай ажалшадай эдэбхи

...союзна ба автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл уужам ехэ Эхэ орон дотор ажалшадай политическэ ба үйлэдбэриин угаа ехэ дэбжэлтын оршондо үнгэржэ байна.

...Мухаршэбэрэй аймагай ажалшад һунгалтануудай урда тээхи ...нууд дээрээ РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадаар бүхы ...прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй гени, ...багша И. В. Сталиниие, ...үнэн соратнигуудые дэбжүүлээ.

...Гашейн МТС-эй механизаторнууд РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар ...ахалагша агроном ...тий Иванович Шамановые ...һэн байна.

БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуулаар ...нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой түрүүлэгшэ Игнатий ...вич Бродников, «Комсомол» ...ой солото һаалишан Дарима Дашиевна Дашиевае, Хонхолойн МТС-эй суута тракторист ..., мүнөө Тимирязевай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын Академиин ...дэхи МТС-эй директорнүүдэй ...жэлэй курсануудай һурагша ... Цыренович Цыреновые ...үлээ.

...нүхэд коммунистнууд ба ...абэшэ хүнүүдэй Сталинска ...ой эрхим кандидадууд мүн.

...мүнөө манай аймагай ажалшад ...СССР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадуудта кандидадаар өөһэдынгөө эрхим хүбүүд ба басагадые дэбжүүлээд байна, һунгалтын үдэрые ажалай ...амжалтануудаар угтаха гэжэ ...нхэй.

...Гашейн МТС-эй коллектив һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр ...ood, үйлэдбэриин амжалтануудые түйлажа байна. 7 тракторна бригаданууд тракторнууд ба ...хүдөө ажахын машинануудые заһалха түсэбөө гүйсэд дүүргэ...

«Комсомол», Калининай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулха ...оной түсэбүүдые сүм дүүргээд, ...толгой мал үхүүлэнгүйгөөр оруулхын түлөө эрид шуудхажэ байна.

...аймагаймнай ажалшад агуу ехэ ...И. В. Сталин, тэрэнэй соратнигууд В. М. Молотов, Г. М. Маленков хадаа БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгөө гэжэ дуулахадаа, большевистскэ партидаа, Советскэ правительстводоо хизааргүй ехэ дуратай ба этигэдэг байһанаа харуулаа.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн нүхэр Ревенский олон хүнүүдэй хабаадалгатай суглаан дээрэ ингэжэ мэдүүлээ: «Прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй гени нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр ябажа, түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ амжалтануудые туйлаабди. Нүхэр Сталинай ударидалгаар дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэг илаха».

ВКП(б)-гэй айком ниитэ-политическэ ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриие эршэдхэжэ байна. Аймаг дотор хамта 26 агитпунктнууд ба 550 агитаторнууд хүдэлмэрилнэ. Агитпунктнуудай олонхинь һунгагшадай дунда агитационно хүдэлмэри ябуулха центр болонхой. Жэшээнь, Подлопаткын, Барай, Харашэбэрэй ба бусад агитпунктнуудта агитаторнуудтай семинарнууд алгадгүйгөөр үнгэргэгдэжэ, тэдэнэй хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үзүүлэгдэдэг байха юм. Тэдэ агитпунктнуудта коммунизмын асари ехэ барилганууд тухай фотомонтажууд, колхознигуудай малажалаар ба таряанажалаар түйлаһан амжалтануудые харуулһан диаграммануд гэхэ мэтын харуулан ойлгуулха зүйлнүүд эмхидхэгдэһэн байна. Олон номуудтай 22 библиотекэ эмхидхэгдээ. Тиихэдэ 17 агитпунктнуудта радиоприёмнигууд тодхогдонхой.

ВКП(б)-гэй айкомой элидхэлшэд ба хүтэлбэрилхы партийно-советскэ хүдэлмэрилэгшэд аймагай центрын ажалшадай дунда лекци, элидхэлнүүдые хододоо үнгэргэнэ.

Мүнөө агитаторнууд ба этигэмжэтэ нюурнуудай урда ямар харюусалгатай зорилгонууд табигданаб гэхэдэ, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй депутадуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай биографитай һунгагшадые һайнаар танилсуулха шухала болоно. Манай бүхы агитаторнууд ба этигэмжэтэ нюурнуудынай кандидадуудай биографинуудаар гүйсэд хангагдаад, һунгуулиин округуудаар кандидадуудай һунгагшадтаяа уулзалга эдэбхитэйгээр үнгэржэ байна.

Мухаршэбэрэй аймагай һунгагшад болохоёо байгаа һунгалтануудта Ленин—Сталинай партида хизааргүй дуратай ба үнэн сэхэ байһанаа үшөө дахин харуулха байна.

Е. Холбоев, ВКП(б)-гэй айкомой секретарь.

Москва. СССР-эй хүдөө ажахын Министерствын инженер Л. Фролов автомашинада ашаа тээхэ ба буулгаха механическа шэнэ авторазгрузчик зохёобо. Тэрэнэй ашаар автомашина 1—2 минутын турша соо ашаа тээгшэдэй туһаламжагүйгөөр ашаагаа буулгадаг байна. Зураг дээрэ: инженер Л. Фролов өөрынгөө зохёоһон авторазгрузчигай модель үзэжэ байна.

ТАСС-эй фотохроника.

ҺУНГАЛТАНУУДАЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Үдэртөө—хоёр нормо

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсахадаа, үдэр бүри нэгэ хахад нормо дүүргэжэ уялга абаа һэм. Тиин, энэ уялгаа мүнөө үлүүлэн дүүргэнэб.

Советскэ Союзай арадай ажахые хүгжөөхэ 1950 оной программын амжалта ехэтэйгээр дүүргэгдэһэн дүнгүүдтэй танилсаад байхадаа, бидэнэр ехээр урмашаабди. Эхэ оронойнгоо энэ жэлдэ үшөө ехэ амжалта туйлахынь түлөө бидэнэр улам эршэтэйгээр ажаллахабди. Би үдэртөө хоёр нормо дүүргэхэб.

Мүнөө турбинна цехтэ слесарёор хүдэлмэрилнэб. Тиихэдэ, намтай мүрысэдэг хүдэлмэрилэгшэ, райсоведэй депутат нүхэр Николай Ильин үдэрэйнгөө нормые хоёр хахад хүрэтэр дүүргэнэ. Тиимэһээ анханһаа зааханшье дутангүйгөөр хүдэлмэрилхэ гэжэ оролдохоб.

Виктор Бонанин, городской электростанциин стахановец.

Стахановецын үгэ

Советскэ Эхэ ороной арадай ажахы жэл бүри урган хүгжэнэ. Энээндэ минишье оруулалта бии.

Эдэ бүхы амжалтанууд большевистскэ партиин ба агуу ехэ вождь нүхэр И. В. Сталинай сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро туйлагдаа.

1949 онһоо эхилжэ, би мүнөө хүрэтэр үдэртөө хоёр шахуу нормо дүүргэнэб. Улан-Удын городской электростанцида слесарёор мүнөө хүдэлмэрилнэб.

Тиин РСФСР-эй болон БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд үдэрые хоёр һара хахадай даалгабари дүүргэхэ үгтахын түлөө тэмсэнэб. Хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхэб гэжэ омогтойгоор аман тангаригаа үгөнэб.

С. Шангин, ГЭС-эй слесарь—стахановец.

Хүндэлэлэй грамотада хүртэбэ

Модо хюреэдэхэ ба тэрэниие хэрэглэгшэдтэнь хүргэхэ талаар 1950 ондо гүрэнэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэлтые хангаһан Улан-Удын модоной заводой бүлэг хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад модо бэлэдхэхэ ба урадхуулха Зүүн-Сибириин главна Управлениин хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаба. Тэдэнэй дунда нүхэд П. Смолин, И. Бибиков, М. Кощеев, Н. Каратеев ба бусад оролсоно.

МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГША

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй һунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн Твороговско сельпогой (Кабанск) хүдэлмэрилэгшэд үнгэрэгшэ ондо эд бараанай эрьесын түсэбые 121,3 процент дүүргэжэ, республикын потребкооперациин системэ дотор түрүү һуури эзэлээ.

Мүнөө Бурмонкоопсоюзай правлениин ба түсхайта профсоюзай обкомой президиумүүд тус сельпое Бүхэсоюзна мүрысөөндэ илагшадай тоодо оруулхыень Центросоюзые гуйба.

Д. Колмаков.

Колхознигуудай һуралсалда хайша хэрэгээр хандана

Колхознигуудай гурбан жэлэй курсанууд болбол үйлэдбэриһөөнь таһалдуулангүйгөөр колхозникуудые хүдөө ажахын мастернууд болгон бэлэдхэхэ гэһэн тон ехэ удхашанартай хэрэг мүн. Баргажанай аймагай колхозуудта 8 агротехническэ, 9 зоотехническэ курсанууд эмхидхэгдэһэн нэрэтэй юм. Курсануудта хамта 415 хүн хабаадуулагдаа гэжэ тоологдодог.

Һуралсалай жэлэй эхилһэн сагһаа хойшо гурбан һара үнгэрөөд байна. Теэд колхозникуудые һургалгаар биратай хүдэлмэри хэгдээгүй. Энэ шухала хэмжээ-ябуулгын удхашанар колхозникуудта ойлгуулагдаагүй байна. Эдэ курсануудта колхозникуудай һайн дураараа орохо байбашье, списогүүдынь ёһо тэдыгээр табигдажа, правлениин зүблөөн дээрэ баталагдаһан байха юм. Арай хуры гэжэ һуралсалаа эхилһэн колхозуудта мүнөө хүрэтэр һуралсалай пособинуудшье үгы байһаар.

Түсэбэй ёһоор 200 час заняти үнгэргэхын оронд 20 час заняти үнгэргэһэн курсануудай хүдэлмэриие һайн гэжэ аймагай хүдөө ажахын таһаг тоолодог.

Нютагай эрхэ байдалда таараулан, курсануудай программань бага зэргэ хубилгагдаха зэргэтэй байһан аад, энэ хубилалта мүнөө болотор хэгдээгүй.

Гадна, Энгельсын, Кировэй (Уро), Ленинэй нэрэмжэтэ (Суво) ба Кировэй нэрэмжэтэ (Улюн) колхозуудта һуралсал эмхидхэгдээгүй байха юм.

Курсануудай эмхидхэгдэһэн газартаашье занятинуудынь тон хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (Улюн) эмхидхэгдэһэн зоотехническа кружогто 30 хүн һуралсаха аад, бодото дээрээ оройдоол 15—20 хүниинь занятидаа алдаг онгүй ябадаг юм. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо агрономическа ба зоотехническэ курсанууд эмхидхэгдэнхэй гэжэ тоологдобошье, нэгэнииншье хүдэлмэрилнэгүй.

Баргажанай аймагай колхозникуудай һуралсалай энэ шухала хүдэлмэри яахадаа иимэ таһалдалтайгаар ябуулагданаб?

Энээнэй гол шалтагааниинь юун бэ гэхэдэ, аймагай хүдөө ажахын таһагай главна агроном Н. Бурдман колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ найдажа, энэ хүдэлмэриие өөрөө бүтэхэдэнь орхиһон байна. Имагтал аймагай хүдөө ажахын таһагай главна агроном ба главна зоотехник колхозникуудай һуралсалые хүсэндэнь оруулхын түлөө бэсэрээ оролдохо ёһотой хүнүүд болоно. Теэд тэдэнэр энэ үүргэеэ дүүргээгүй. Мүн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдшье колхозникуудай һуралсалда хайша хэрэгээр хандадаг байха юм.

Колхозникуудай һуралсалые таһалдалгүйгөөр ябуулха саг тулаа.

Д. Степнов.

„Б. М.-Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„Агрозоотехническэ курсануудай хүдэлмэриие һайжаруулха"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын январиин 9-нэй номерто толилогдоһон байгаа. Хориин ба Хэжэнгын аймагуудта агрозоотехническэ курсануудай хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан тухай энэ статья соо заагдаһан баримтанууд тодороо гэжэ БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство манай редакцида мэдээсээ.

Статья соо дурсагдаһан дутагдалнуудые усадхахын түлөө болохо хэмжээнүүдые тус министерствын зүгһөө абтаа.

Хүдөө ажахын Министерство болбол хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри тухай ба колхозникуудай агрозоотехническэ һуралсалай ябаса тухай Хэжэнгын аймагай хүдөө ажахын таһагай главна агроном нүхэр Максимовай тоосоое январиин 17-до дуулаһан байна. Мүн тэрэшэлэн энэ асуудалаар Хэжэнгын ба Удын МТС-үүдэй ахалагша агрономуудай тоосоонуудые дуулаа. Колхозно кадрнуудые бэлэдхэлгэдэ эдээнэй муугаар хүдэлмэрилжэ байһыень тэмдэглэгдээ. Занятинуудые хаһа сагсоонь үнгэргэхэтээ хамта тус курсануудта багшаар баталагдаһан агрономуудһаа мүн иимэ эрилтэнүүдые хэхэ гэжэ эдээниие уялгаба.

Агрозоотехническэ курсануудай хүдэлмэриие хаа хаанагүй наринаар шалгажа, тэрээниие эрид һайжаруулхын тула бодото хэмжээ абаха гэжэ Хэжэнгын ба Хориин аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудые даагшад Демин ба Афанасьевые уялгаба.

Хэмжээ абтаба

Манай газетын декабриин 9-нэй номерто «Кино харуулнагүй» гэһэн гаршагтай бэшэг толилогдоһон байгаа. Хэмжээ абахын тулада БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи кинофикациин Управленидэ тэрэ бэшэг эльгээгдэһэн байна. Тус Управлениин мэдээсэһэнэй ёһоор, Закаменай аймагай Цакирай сомоной «Улаан-Малчин» колхозой гэшүүдтэ кино тон үсөөхэн харуулагдана гэһэн баримтанууд тодороо. Энээнһээ хойшо эндэхи колхозникуудта һара соогоо 2—3 дахин кино харуулжа байха тушаа хэмжээ абтаа.

ҺУНГАГШАДТА ЗОРЮУЛҺАН ЛЕКЦИ-КОНЦЕРТ

...Харшэбэрэй аймагай Суултын ...жэлэй һургуулиин багшанар ...овой нэрэмжэтэ колхозой ...тэ зорюулан лекци-концерт ... Колхозникууд «Нүхэсэлгэ ...нэрлэлгэ тухай» лекци дуулаа, концертнэ номернуудые хараа. Концертын программада «Дояркын танец», ород ба бурят-монгол арадуудай дуунууд, «Дагбын алдуу» гэжэ нэгэ акттай пьесэ оролсоһон байна.

Колхозой үйлэдбэриин түсэб

☆ ☆

А. ИВАНОВ,
СССР-эй правительствын дэргэдэхи колхозуудай хэрэгүүдые эрхилхэ Соведэй БМАССР-дэхи түлөөлэгшэ

☆ ☆ ☆

...колхозой үйлэдбэриин түсэб гээшэ ...гаа ехэ удхашанартай байна. ...гаа жэжэ колхозуудай нэгэдэжэ томо ажахынууд болоһон энэ ...үйлэдбэриин түсэбэй удхашанарынь улам ехэ болобо. Олон ...ритай коллективнэ томо ажахые ...одо һонор түсэбгүйгөөр урагшань хүгжөөхэ гээшэ тон ехэ бэрхэтэй. Һайнаар бодомжолон ...н үйлэдбэриин түсэб хадаа ...ажахын артельнүүдые эмхи...эй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ ябадалда гол үүргэ дүүргэнгүй, гүрэнэйнгөө урда үритэй зээлитэй болоһон байха юм.

...өө манай ороной колхозууд ...ажахын үнгэрһэн жэлэй ...шагта дүнгүүдые гаргана. ...эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ управлениин мэдээсэл соо ...ндо табанжэлэй түсэбөөр ...гдоһон орооһото культуранууд ургасын даалгабари үлүү ...р дүүргэгдэһэн байна гэжэ ...нэ. 1950 ондо бүхы культуранай тарилгын талмай 1949 ...итой сасуулхада, 6,6 миллион ...ехэ болоһон байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахын материально-техническэ база улам ехэ ...н ба бэхижэһэн байха юм. ...лэн колхозно ба совхозно ...малажалые хүгжөөлгөөр ...ехэ амжалта туйлагдаа.

...ай Бурят-Монголой республикада ...шье олохон колхозууд таряан ...малажалаа нилээд хүгжөөһэн ... Гэбэшье, республикын зарим ...ууд үнгэрэгшэ жэлдэ ургаса ...тогтоогдомол даалгабаряа, ...ийтын малажалай ашаг шэмые ...дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэ... Тэрэнэй эсэстэ зарим колхозууд хүдөө ажахын продуктнуудые ...түрүүшынгээ уялгые дүүр...

Нютагуудтахи советскэ ба хүдөө ажахын органуудай, МТС-үүдэй, колхозуудай зорилго хадаа 1951 ондо хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэринүүдые амжалта түгэсөөр үнгэргэлгэ болоно. Бурят-Монголой колхозууд ба МТС-үүд үндэр ургаса хуряаха, тэрэшэлэн ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ дүүрэн арга боломжотой. Жэжэ колхозуудые томодхолго хадаа хамтын ажахые бүхы талаарнь улам саашадань хүгжөөхэ хизаарлашагүй арга олгобо. Ушарынь хадаа томодхогдоһон колхозуудта хүдөө ажахын оньһото машинанууд улам һайнаар ба дүүрэн хүсөөрөө хэрэглэгдэхэ, наукын ба түрүү дүршэлэй амжалтанууд улам үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэхэ болоно.

Тиимэдэ мүнөө жэлдэ колхозуудай үйлэдбэриин түсэбые зохёолгодо хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ анхарал табигдаха ёһотой. Манай артельнүүд колхоз доторхи түсэбые зохёохо талаар тон ехэ дүй дүршэлтэй болоо. Гэбэшье, зарим нютагуудта түсэблэлгэ дээрэ горьтой алдуунууд гаргагдадаг байһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй. 1950 ондо олохон колхозууд үйлэдбэриин түсэб зохёолгые угаа ехээр унжагайруулһан, энэ хэрэгтэ колхозой эдэбхитэдые хабаадуулаагүй, бригаданууд, фермэнүүд болон бусад һалбаринуудта гаргашалагдаха ажалта үдэрнүүдые тодорхойлходоо алдуунуудые гаргаһан байгаа. Тиихэдэ зарим колхозууд захиргаанай ба хангалгын аппарадуудта ажалта үдэрнүүдые үлүү ехээр гаргашалхаар түсэблэһэн байгаа һэн. Мүн барилгын талмай болон малажалые хүгжөөлгөөр гүрэнһөө үгтэһэн даалгабаринуудые заатагүй дүүргэхэ хэмжээ-ябуулгануудые хүсэд хараалангүй, үйлэдбэриин түсэбтэ ёһо тэдыгээр хандаһан баримтанууд үзэгдэһэн байгаа. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай Карл Марксын, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта үйлэдбэриинь түсэб бригаданууд болон фермэнүүдтэ хүргэгдөөгүй, артелиин ажахынуудай һалбаринуудта болон зарим культурануудта гаргашалагдаха ажалта үдэрнүүд буруугаар тодорхойлогдоһон юм. Тиихэдэ Баргажанай аймагай Фридрих Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой үйлэдбэриин түсэб колхозникуудай хабаадалгагүйгөөр, хайша хэрэгээр табигдаһан байхаһаа гадна, бүхэли жэл соо тэрэнэй дүүргэлтэ нэгэшье удаа шалгагдаагүй байгаа. Мүн Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой үйлэдбэриин түсэбые тэндэхи счетовод гансаараа зохёогоо һэн. Энэ мэтын баримтанууд олон. Тэрэнһээ боложо, үнгэрэгшэ жэлдэ орооһото культурануудаар, мүн малажалые хүгжөөлгөөр үгтэһэн даалгабаринууд олон колхозуудта дүүргэгдээгүй. Тиихэдэ үйлэдбэриин түсэбые зүбөөр бодомжолжо зохёоһон колхозууд жэлһээ жэлдэ улам ехэ амжалтануудые туйладаг. Жэшээлхэдэ, урдань «Майн 1» байһан аад, мүнөө томодхогдоһон Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз үйлэдбэриин түсэб табилгада тон ехэ анхарал хандуулдаг байна. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Сычев үйлэдбэриин түсэб зохёохоһоо бүри урид үргэн ниитэ колхозникуудтаяа хөөрэлдэжэ, түсэб соогоо юунүүдые хараалха тухайгаа зүбшэдэг юм. Тиимэл хадаа энэ артель жэлһээ жэлдэ таряа хуряаха, мүн малажалые хүгжөөхэ даалгабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэдэг.

Колхоз гээшэ олон һалбаритай ажахы мүн. Тиимэһээ үйлэдбэриин түсэб соо имагтал таряан ба малажалые хүгжөөлгэ бэшэ, мүн ниитын ажахын бусад һалбаринууд оруулагдаха ёһотой. Колхоз бүхэн үйлэдбэриингөө түсэб зохёоходоо нютагайнгаа эрхэ байдал ба өөрынгөө арга боломжонуудые зүбөөр хаража үзэхэ байна. Түсэб соо ниитын капитальна барилганууд, мүн колхозно тосхониие болбосон түхэлтэй болгохо хэмжээ-ябуулганууд үргэнөөр хараалагдаха ёһотой.

Колхозуудай үйлэдбэриин түсэбые бригадирнуудай, ажахын һалбаринуудые даагшадай, түрүүшүүл колхозникуудай, колхозно эдэбхитэдэй ба агрономууд, зоотехнигүүд болон хүдөө ажахын бусад мэргэжэлтэдэй хабаадалгатайгаар артелиин правленинүүд зохёохо байна. Үйлэдбэриин түсэб ба бригаданууд фермэнүүдтэ үгтэхэ даалгабаринуудые зохёохотой нэгэн хамта, орошо-гарашын сметэ табигдаха ёһотой. Үйлэдбэриин түсэб хадаа аймгүйсэдкомоор баталагдаһан гүрэнэй түсэбэй үндэһэ һуури дээрэ зохёогдодог юм. Таряанажалай, малажалай, мүн бусад һалбаринуудай, тэрэшэлэн хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха хэмжээнэй үйлэдбэриин түсэб соо оруулагдаһанай һүүлээр, колхозой правлени болбол колхозникуудтай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй хамта, түсэбтэ даалгабаринуудаа дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэмжээнүүдые хараалха ёһотой.

Үндэр ургаса хуряалгын шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэн хадаа орооһото, техническэ ба бусад культурануудые севооборотдо орохо түсэбэй ёһоор зүбөөр тариха ябадал болоно. Аймагай хүдөө ажахын таһагуудай главна агрономууд хадаа культурануудые зүбөөр тарилгые колхоз бүхэндэ хаража үзэхэ, тарилгын, тэрэнэй хойноһоо харууһалалгын, ургаса хуряалгын ба бусад агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай комплекснүүдые зохёолсохо байна.

Севооборотой полинууд дээгүүр тарилга хэлгые бригадануудай участогуудта тарилга хэлгэһээ тусгаарлан хараалжа огто болохогүй.

Үйлэдбэриин түсэб зохёоходоо колхозууд ба МТС-үүд хоёрой хоорондохи договориуудые заатагүй хараадаа абалсаха шухала. Колхозууд ба МТС-үүд хоорондын договор соо хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй гансал хэмжээниинь бэшэ, мүн болзорнууд заатагүй тодорхойлогдоһон байха ёһотой.

Колхозуудта үйлэдбэриин түсэб зохёоходоо ажал хэжэ шадаха бүхы колхозникуудые ниитын хүдэлмэридэ хабаадуулхаар бодомжолхо шухала. Тиихэдээ колхозник бүхэндэ өөрынь хэхэ ажалые хэлэжэ үгэхэ, хоёрдохи шатын хүдэлмэринүүдһээ колхозникуудые сүлөөлжэ, тэдэниие поли дээрэ, мүн фермэнүүдтэ эльгээхэ ябадал хангаха хэрэгтэй.

Үнгэргэгдэһэн шалгалтанууд дээрэһээ харахада, үшөө мүнөө хүрэтэр олохон колхозуудта таряанажалайнь бригаданууд жэжэхэн (25—30 хүнһөө бүридэһэн) байна. Үйлэдбэриин түсэб зохёоходоо иимэ байдалые усадхаха хэрэгтэй.

Советскэ гүрэн болбол машинно-тракторна станцинуудаар дамжуулан колхозуудта нилээд олон тооной хүдөө ажахын оньһото машинанууд, зэр зэмсэгүүдые үгэнэ. Энээнтэй хамта колхозуудтахи таряанажалай бригаданууд болбол тракторна бригаданууд, комбайнова агрегадууд ба сложно молотилкануудые хангахын тулада олон колхозникуудые үгэхэ байна. Энэ жэлдэ таряанажалай бригада бүридэ тракторна бригада, нэгэ гү, али хэдэн комбайнова агрегадууд даалгагдан үгтэхэ юм. Тиихэлээр таряанажалай бригаданууд хадаа тракторна бригадануудые, комбайнова агрегадуудые хангаха хүдэлмэридэ колхозникуудые шэлэн оложо үгэхэ ёһотой.

Таряанажалай бригада бүридэ тусгаар тракторна отряд гү, али комбайнова агрегадые даалгажа үгэлгэ хадаа хүдөө ажахын оньһото машинануудые зүбөөр ба хүсэд хэрэглэхэ ябадал хангаха болоно.

Олон областьнууд ба хизаарнуудай түрүү колхозуудай дүршэл дээрэһээ харахада тракторна отряд гү, али комбайнова агрегат гансааран даажа абаад байһан таряанажалай бригаданууд 70—80 хүнһөө бүридэһэн байдаг.

Ниитын адуу малай тоо толгой олошоруулха хэмжээнүүдые түсэблэхэдөө колхозой һүрэгүүдһээ түл абалгаһаа гадуур, мүн контрактаци хэхэ ба малай шанарые һайжаруулгые бодомжолжо, мал худалдан абалгые хараалха шухала. Тэрэшэлэн малай ашаг шэмые (һүн һаалга, ноохо хайшалалга, үндэгэ абалга гэхэ мэтэ) дээшэлүүлгэдэ ехэхэн анхарал табиха хэрэгтэй. Тиихэдээ түбхын түрүүндэ гүрэндэ мал тушааха ба малажалай продуктнуудые оруулха түсэбөө саг соонь дүүргэхэ ябадал хангахаар бодомжолхо шухала.

Тэрээнтэй хамта, гүрэндэ тушааһан продуктнуудай шанарые һайжаруулхын зорилгоор, малые бэл...

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Манай республика дотор

Эхэ-геройн үгэ

Кяхта городто ажаһуудаг Аграфена Петровна Асеева 11 хүүгэдые түрэжэ хүмүүжүүлһэн байна. Тэрэнэй үбсүүндэ «Эхэ-герой» гэжэ орден яларна.

Нүхэр Асеевагай 7 үхибүүд һургуулида һурана. Анастасия гэжэ ехэ басаганиинь Кяхтинска медицинскэ һургуули дүүргэхээ ябана.

— Үхибүүдээ хүмүүжүүлхын тулада гүрэнһөө 36000 түхэригэй тэдхэмжэ абааб. Сталинска анхаралай ашаар бидэ эхэнүүд советскэ гүрэнэй үдэр бүриин анхарал оролдолгоор хүреэлэгдэнэбди. Өөрынгөө түрэл правительствода үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэб. Һунгалтануудай үдэр—февралиин 18-да коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө, өөрынгөө үхибүүдэй үшөө һайхан баяр баясхаланта байдалай түлөө голосоо үгэхэб, — гэжэ нүхэр Асеева мэдүүлнэ.

Н. Павлов.

Иволгын аймагай Саянтын сомоной «Осоавиахим» колхозой ахалагша гахайшан нүхэр Орлова харууһалжа байһан гахайнуудһаа нэгэ жэл соо 232 поршоонхонуудые бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ, жэлэйнгээ түсэбые 150 процент дүүргээ. Зураг дээрэ: нүхэр Орлова поршоонхонуудые һугабшалаад байна.

О. Сурнаковагай фото.

Капитальна заһабарилгагүйгөөр 143 мянган километр

Кяхта городой авто-транспортна № 2 конторын эрхим шофер-стахановец Андрей Леонтьевич Чиковинский 1950 оной эхиндэ хоёр жэлэй нормо дүүргэхэб гэжэ уялга абаһан байгаа. Тиин энэ коммунист хэлэһэн үгэеэ бодото хэрэгээр баталаа.

1951 оной январиин 1-дэ үнгэрэгшэ жэлэй дүн гаргахада, нүхэр Чиковинский жэлэйнгээ даалгабарие 217 процент дүүргэһэн, горючи ба түрхилгын материал ехээр алмаһан байба. Нүхэр Чиковинский мүнөө 1952 оной даалгабарие дүүргэхын тулада амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ оронхой. Капитальна заһабарилгагүйгөөр тэрэнэй машина 143 мянган километр ябаа.

Мүн тэрэшэлэн тус конторын шофернууд Григорий Галинский, Иосиф Гуманов ба Константин Шергин гэгшэд һайнаар хүдэлмэрилнэ.

С. Зодбоев.

Гүрэндэ һү тушаана

Бичурын аймагай Круминай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд энэ жэлэй уялгата тушаалгануудаар гүрэнтэез тоосожо эхилбэ. Колхозник К. Судомойкин энэ жэлдэ оруулха һүев сүм тушааба.

Мүн колхознигууд А. Дерябин, П. Разуваев, А. Дерябина ба бусад энэ жэлэйнгээ һү тушаалгые бараг саажа байна.

А. Шулунов.

Улаантугта коллективэй шэнэ амжалта

Хориин аймагай «Заготскодой» конторын коллектив 1950 оной показателяар Бүхэсоюзна 1-дэхи шан, СССР-эй мяха-һүнэй промышленностиин Министерствын ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тут абаһан байна.

Российска Федерациин ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудые ажалай шэнэ туйлалтануудаар угтажа, амжалтануудаа улам бэхижүүлхын тула энэ коллективэйхид үшөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Мяха оруулалгаар эдэнэр түрүүшын кварталай түсэб болзорһоо урид, январиин эсэстэ дүүргэжэ, шэнэ амжалтануудые туйлаба.

Туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амаршахагүйбди, абаһан Улаан тугаа бата бэхеэр барижа байхын тула үшөө һайн показательнуудые туйлахабди гэжэ тус коллективэйхид мэдүүлнэ.

Б. Намжилон.

Залуу артистнарай харалга

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлдэ искусствын хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадана.

Һаяхан Бурят-Монголой гүрэнэй Ленинэй орденто оперо ба балетэй театр соо һунгалтануудта зорюулагдан творческо залуушуулай уранһайханай харалгын хоёрдохи тур болобо. Мүн иимэ турнууд февралиин 10 хүрэтэр бусад театрнуудта, гүрэнэй филармонидо ба Чайковскиин нэрэмжэтэ хүгжэмэй-театральна училищида болохо юм. Эдэ турнуудта шалгаржа гараһан залуу артистнууд гурбадахи турта хабаадаха эрхэ оложо, өөһэдынгөө шадабарие һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ ба һунгалтын үдэр һунгагшадта харуулха юм.

Ц. Батуев, гүрэнэй филармониин солист.

СПОРТ

Зональна мүрысөөн

«Динамо» стадионой катогто конькитаар Дально-Восточно зонын «Медик» гэжэ спортивна общеcтвын конькишадай мүрысөөн февралиин 3-да эхилбэ.

Бурят-Монголой АССР-эй, Хабаровска ба Красноярска хизаарнуудай эрхим спортсменүүд-конькишад тус мүрысөөндэ хабаадалсана. Тэдэнэй дунда Михаил Заикин, Мария Белых, Юрий Макаров ба Тамара Фисанова (Улан-Удэ), Росляков, Владимиров, Стальмах, Сапунова, Васильев (Хабаровск), А. Орлов, Е. Страхова, Фесак (Красноярск) бии.

Мүрысөөнэй программада 500, 1500, 3000 ба 5000 метрын дистанцида эрэшүүлэй ба 500, 1000, 1500 ба 3000 метрын дистанцида эхэнэрнүүдэй мүрысөөн болохо юм.

А. Игумнов.

Колхозой үйлэдбэриин түсэб

(Түгэсхэл)

шээри дээрэ, мүн тэжээл дээрэ шахажа таргалуулха хэмжээ-ябуулганууды хараалха хэрэгтэй. Хүдөө ажахын артельнүүд имагтал колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэһэн, үлүүлэн дүүргэһэн хойноо малые колхоз хоорондын хэрэгсэлнүүдтэ гаргашалжа, рынок дээрэ худалдажа болохо байна.

Энэ жэлэй үйлэдбэриин түсэб соо 1951—52 онуудай үбэлэй үедэ үхэр малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Тэрээнтэй хамта, сабшалан һайжаруулха олон жэлэй ногоо, корнеплодуудые тариха, эрхим шанартай силос дараха хэмжээнүүдые зүбөөр түсэблэхэ шухала.

Үнгэрһэн жэлэй дүнгүүд дээрэһээ харахада, республикын зарим колхозууд мүнгэн орошо багаар оруулһан байба. Ушарынь хадаа тэдэнэр бии байгаа бүхы арга боломжоёо гүйсэд хэрэглэжэ шадаагүй байшоо.

1951 оной үйлэдбэриин түсэб зохёоходоо колхоз бүхэн нютагтахи эрхэ байдалаа хараалаа абалсан, үрэ жэмэстэ модонуудые тариха, зүгы үсхэбэрилхэ, загаһанай ажахытай болохо, тэрэшэлэн хүдөө ажахын продуктнуудые болбосоруулха (тоһо шүүхэ, сыр хэхэ завод ба бусад) предприятинүүдые байгуулха хэмжээнүүдые боломжолдохо уялгатай. Тэрэшэлэн колхоз бүридэ барилгын материалнуудые бэлэдхэхэ предприятинууд, хомууд тоногуудые заһабарилха, модо дархалха мастерскойнууд, һайн кузницанууд тон шухала гээшэ. Тиимэ хадань эдэ мэтые түсэбүүд соогоо оруулха хэрэгтэй.

Жэжэ колхозууд томодхогдожо бүхы газараа гүйсэд эдэлхэ аргатай болобо. Тиимэһээ тарилгын талмайе үргэдхэлгэдэ шухала анхарал табиха хэрэгтэй.

Ажалта үдэрнүүдые зүбөөр гаргашалалгада илангаяа ехэ анхарал табиха шухала. Тиихэ зуураа, үйлэдбэриин нормонуудые эрид доошонь оруулһан ябадалые усадхаха хэрэгтэй.

Колхозой үйлэдбэриин түсэбһөө үндэһэлэн орошо-гарашын сметые табихадаа мүн лэ колхознигуудые хабаадуулха, тиин мүнгэн зөөриие арбилха ябадалые хараадаа абаха шухала.

Үйлэдбэриин түсэб, нормо ба ажалай түлөөһэн, тэрэшэлэн орошо-гарашын сметэ артелиин гэшүүдэй хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталагдаха ёһотой. Тэрэнһээ гадна, колхоз бүхэнэй үйлэдбэриин түсэб МТС-эй директорэй хабаадалгатайгаар аймагай хүдөө ажахын таһагта харагдаха ёһотой. Мүн 1951 ондо тогтоогдоһон орошо-гарашын сметэ, үйлэдбэриин нормо, ажалай түлөөһэнүүд аймгүйсэдкомдо харагдадаг юм.

Бригаданууд, фермэнүүдэй үйлэдбэриин даалгабаринууд мүн лэ колхознигуудай хамтын суглаанууд дээгүүр зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталагдаад, бригадирнууд, фермэнүүдые даагшадта, мүн техническэ ба пропашной культурануудай звеньеводуудта тушаагдажа үгтэхэ байна.

Колхозуудай правленинүүд хадаа үйлэдбэриин түсэб ба бригаданууд, фермэнүүдэй даалгабаринуудые хамтын суглаан дээрэ баталуулхатаяа нэгэн доро, 1951 оной үйлэдбэриин түсэбые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ уялгатай.

Урда жэлнүүдтэ зарим колхозууд үйлэдбэриингөө түсэб ба даалгабаринуудые бүхэли жэлэй туршада шкаф соогоо хаажархёод, имагтал жэлэй эсэстэ тэрэниие гаргадаг байгаа. Мүнөө иимэ ябадалые дабтажа огто болохогүй.

Колхозуудай правленинүүд болон шалгалтын комиссинууд түсэбтэ даалгабаринуудай, мүн сметын хэрзэргээр дүүргэгдэжэ байһые саг үргэлжэ шалгаха ба тэрэнэй дүнгүүдые колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ элидхэхэ уялгатай. Тэрэшэлэн колхозуудай үйлэдбэриин түсэб ба орошо-гарашын сметэнүүдые аймагай хүдөө ажахын таһагууд, аймгүйсэдкомууд шалгажа байха, тиин колхозуудта түсэбөө дүүргэлгэдэнь саг үргэлжэ туһалха ёһотой байна.

Республикын хүдөө ажахын Министерство болон аймагуудтахи хүдөө ажахын органууд, МТС-эй директорнүүд колхоз бүридэ үйлэдбэриин түсэбые саг болзор соонь зүбөөр табиха ябадалда шухала анхаралаа хандуулха уялгатай.

ВЦСПС-эй протестын телеграмманууд

ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ нүхэр В. В. Кузнецов ВФП-гэй ажалябуулгые Францида хоримжолһон тушаа протестын иимэ телеграммануудтайгаар хандаба.

Францийн президент—господин Ориольдо, премьер-министр—господин Плевендэ

ПАРИЖ

СССР-эй профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Парижда байлгые хоримжолхо тухай французска правительствын шиидхэбэридэ эсэргүү эрид шууд протест мэдүүлнэ.

Профсоюзуудта эмхидэһэн бүхы дэлхэйн ажалшад 1945 ондо Францин столицые профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин хододоо байха газар болгон оложо, сүлөөдэ дуратай французска арадай демократическа ёһо заншалнуудые хүндэлһэн байгаа.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организацияар официальна мэдэрэгдэһэн профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Францида ажал-ябуулгахаыень хоримжолхо тухай французска правительствын шиидхэбэри хадаа ажалшадай демократическа эрхэнүүдые ба сүлөөнүүдые, тэрэшэлэн ООН-эй Уставые бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал мүн.

Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци болбол хүн түрэлтэнэй дээдэ зэргын зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө — ажалшадай ажамидаралай хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө, арадуудай эрхэ сүлөөгэй, демократиин ба бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ. Тиимэһээ, ВЦСПС хадаа ВФП тушаа үндэһэ баримтагүй шиидхэбэрез болюулхыень французска правительствоһаа эринэ.

ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ
В. КУЗНЕЦОВ.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Генеральна секретарь господин Трюгве Лидэ

Профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Францида байлгые французска правительствын хориһондо эсэргүү эрид протесттэйгээр Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида СССР-эй хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай үмэнэһөө хандана. ВФП-гэй байдаг газарынь Парижда болохо гэжэ 1945 оной сентябрь—октябрь соо профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн нэгэдэхи конгресс дээрэ тогтоогдоһон ба тэрээндэ французска правительство зүбшөөлөө үгэһэн байгаа. Тэрэ гэһээр табанжэлэй турша соо Парижда байжа, ВФП хадаа нэгэдэхи конгресс дээрэ баталан абаһан уставтай бүрин зохилдуулжа ажалябуулгаяа эрхилээ. Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федераци болбол физическэ ба ухаан бодолой ажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй ажамидаралай интересүүдые хамгаална, тэдэнэй экономическа ба социальна байдалые һайжаруулхын түлөө, демократическа эрхэнүүд болон сүлөөнүүдые хангахын түлөө, эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын ба арадуудай хоорондын хани ёһоной харилсаануудые хүгжөөхын түлөө тэмсэнэ. 56 оронуудай 78 миллион үлүүтэй ажалшадые нэгэдхэгшэ профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Парижда байлгые Французска правительствын хоримжолго хадаа профсоюзна эрхэнүүдые ба сүлөөнүүдые бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал болоно.

Профсоюзна эрхэнүүд ба сүлөөнүүдые хамгаалха гээшэ профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин «А» категориин консультативна организаци байха эрхые официальна мэдэрһэн Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин зорилгонуудай нэгэн мүн туладань, СССР-эй профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол Францида ВФП-гэй байлгые Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уставта зүришэжэ хоримжолһон шиидхэбэрез болюулха тухай французска правительствоһаа эрихыень, ВФП-гэй ажал-ябуулгын сүлөөе хамгаалхыень ООН-һоо эринэ.

ВЦСПС-эй Түрүүлэгшэ
В. КУЗНЕЦОВ.

Советскэ Союзай эрдэмтэдэй ба культурын ажал-ябуулагшадай протест

Советскэ Союзай наукын, литературын ба искусствын олон ажал-ябуулагшад Виргиния штадай губернатор Д. Бэттл гэгшэдэ телеграмма эльгээгээ. Гэм хээгүй аад, американска сүүдээр сүүдлэгдэһэн Мартинсвиллын залуу 7 негрнүүдые жэгшүүритэ муухайгаар хэһээхые бэлэдхэжэ байгаа ябадал буруушааһан ехэ зэбүүрхэлээ мэдүүлээ.

Телеграмма соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Мартинсвиллын (Виргиния штат) гэм зэмэгүй аад сүүдлэгдэһэн 7 негрнүүдые февралиин 2-то саазалан алахань гэһэн аймшагтай мэдээн бидэндэ хүрэжэ ерээ. Хүнүүдтэ энэрхы дуратай ба үнэн байха принципүүдые сахидаг Советскэ Союзай наукын, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшад хадаа расова зэбүүрхэлһээ эшэ үндэһэтэй шэрүүн дошхоноор дура зоргоороо аашалалгын энэ ябуулга тушаа эгээн гүнзэгы зэбүүрхэл мэдүүлнэ.

Үнэн зүб байдалай ба хүнэй нангин эрхэнүүдэй тулада оролдон, бидэнэр болбол тэрэ гэмтэ хэрэгые зэбүүрхэһэн протестын һанал бодолоо мэдүүлнэбди.

Гэм зэмэгүй аад сүүдлэгдэһэн залуушуулые хамгаалыт, тэдэниие электрическэ стулһаа абарыт гэжэ бүхы үнэн хүнүүдые уряалнабди.

Мартинсвиллын 7 хүнүүдые сүүдээр хэһээхэ гэһэн ябадал болюулагдаха ёһотой. Тэдэнэр үхэхэ ёһогүй».

США-гэй наукын, искусствын ба сүлөөтэ мэргэжэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй национальна Соведэй уранзохёолшодой секциин түрүүлэгшэ Говард Фастда тус телеграммын копи эльгээгдээ.

Телеграммада гар табигшад гэбэл:

Григорий Александров
Самед Вургун
Сергей Герасимов
Николай Державин
Турсун Заде
Аветик Исаакян
Михаил Кедров
Ольга Книппер-Чехова
Иван Козловский
Александр Корнейчук
Вилис Лацис
Трофим Лысенко
Самуил Маршак
Максим Михайлов
Александр Несмеянов
Александр Опарин
Петр Павленко
Сергей Прокопьев
Дмитрий Скобельцын
Константин Симонов
Алла Тарасова
Николай Тихонов
Евдокия Турчанинова
Александр Фадеев
Акакий Хорава
Михаил Чиаурели
Михаил Шолохов
Дмитрий Шостакович
Илья Эренбург
Александра Яблочкина.

США-дэ прогрессивнэ хитадуудые арестовална

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 2. (ТАСС). Трумэнай правительство болбол хитад уг гарбалтай американецуудые хэһээнэ. Тэдэ американецууд гоминдановска хархис бүлэгтэ эсэргүү тэмсэл ябуулна. Иммиграциин ба натурализациин асуудалнуудые эрхилһэн управлениин директор Шофнэсси гэгшэ Нью-Йоркдо январиин 31-дэ 83 хитадууд арестовалагдаа гэжэ мэдээсэбэ. Хитадай морягуудай организациин гэшүүд байһан эдэ хитадууд арестовалагдаад, тэдэниие США-һаа сүлэхэ тухай хэрэг хаража үзэхэ хүрэтэр Эллис арал дээрэ байлгагдаха юм. Холбоото Штадуудай территори дээрэ «хуули бусаар» байһан хэбэртэйгээр үндэһэлжэ, хитадуудые, гол түлэб морягуудые, арестовалха олон ордер үгтөө гэжэ юстициин министр Макграт мэдүүлбэ.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Глав[на] командованиин мэдээ[сэл]

ПХЕНЬЯН, февралиин [...] (ТАСС). Корейскэ арадай-де[мокра]тическа республикын А[радай] армиин Главна командовани[ин фев]ралиин 3-да иигэжэ мэдээсэб[э].

Арадай армиин частьнууд [...] дай һайндуратантай хамтада [...]жа, баруун эрьеын районго, [...] санда ехэ гээлтэ хоролто[нуудые] ушарууллаа.

Сувоньско шэглэлдэ [...] контрдобтолго хэжэ, һүүлэй [...] үдэртэ урагшаа дабшахые [...] Арадай армиин частьнууд да[йсан]да ехэ сохилтонуудые хэһэн [...]

Воньчжу (Генсю) райондо [...]дай армиин частьнууд доб[...] байгаа дайсанда ехэ гээлтэ [...]тонуудые ушаруулаа.

ПХЕНЬЯН, февралиин [...] (ТАСС). Арадай армиин част[ьнууд] Хитадай һайндуратантай ха[мта] фронтын зарим участогууд [...] дайсанда эсэргүү байлдаан[...] хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Ко[рейскэ] арадай-демократическа рес[публи]кын Арадай армиин Главна [ко]мандованиин энэ үдэр дамжу[...] мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Арадай армиин частьнууд [...]ниин (Суйгенэй) районго да[йсанда] ехэ хүсэнүүдтэ эсэргүү ба[йлдаа] хэжэ байна. Дайсан контрд[обтолго] го хэхэ һэдэлгэ гаргана. А[радай] армиин частьнууд эрид шанг[а ...]кануудые хэжэ, дайсанда ехэ[...]тэ хоролтонуудые ушаруулаа.

Центральна ба зүүн фро[нт] дээрэ ехэ хубилалта болоогү[й].

Кореядэ интервентну[д] зэрлигээр аашална

ПХЕНЬЯН, февралиин [...] (ТАСС). Пхеньянска ра[дио] дамжуулһанай ёһоор, амери[канска] интервентнүүд ба тэдэнэй [...]мановска туһамаршад Канво[н ...]винциие хоёр һара соо [...] байхадаа, 17 мянга гаран а[...] хүн зониие алаһан байна. [...]вонь уездэ бомбоһоо ню[...]гансахан газарта 130 хүнэй [...] харагдаба. Тэдэнэй дунда [...] эхэнэрнүүд, һая түрэһэн [...]тэй эхэнэр байгаа.

Анбен уездын Анбен во[лость]о нэгэн деревнидэ интервентну[д ...] хүниие зэрлиг муухайгаар зо[...] алаа.

Великобританиин коммунистическэ парт[иин] программа

ЛОНДОН, февралиин 1. (Т[АСС]). 1951 оной январиин 13-да к[оммунистическэ пар]тиин гүйсэдкомоор абтаһан, [Вели]кобританиин коммунистиче[скэ пар]тиин программа брошюра [...]тэйгөөр хэблэгдэжэ гараа[...] программада нүхэр Гарри П[оллит] орошол бэшэбэ. Тус прог[рамма] соо гол разделнүүд иимэ габ[...]

Орошол; «Бүхы арадуудта[й ...] барисаатай байха ба эб н[айрам]дал», «Британска арадай б[...] танска империин бүхы ара[...] национальна бээе дааха ба[...] «Арадай демократи — соци[ализм]да ошохо зам мүн», «Социа[листи]ческэ национализаци»; «Соц[...] тэдхэмжэ»; «Коммунисти[ческэ] парти ба ерээдүйдэ ошохо за[м]...

Советскэ боксернууд Шве[дскэ] боксернуудые дахин ил[аба]

СТОКГОЛЬМ, февралиин [...] (ТАСС). Швециин боксерн[...] советскэ боксернуудай хо[...] матч Стокгольмдо мүнөөдэ[...]лоо. Советскэ боксернууд 7:[...] тойһоор матчые шүүбэ.

Нюберг (Швеци) очкогоор [...]хинда шүүгдээ. Швециин [...] чемпион Алиные Соколов [...]гээ. Чеботарев Ердсдорфые [...] Мүн Щербаков нүгөөдэез [...] Оманов түрүүшын раундада ш[...]

Шведскэ боксер Сторм гэ[...]когоор арай гэжэ шүүгээ. [...]скэ боксер Шоцикас хо[...] раундын эхеэр нүгөө талаяа [...]

Шведскэ боксерой ерээгүй[...]һаа, советскэ боксер Булако[в ...]һан дээрэ тоологдоо.

Харюусалгата редакт[ор]
орлогшо **Ц. Б. БУД[...]**

Адрес редакции: г. Улан Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора —7-85, отв секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного и [...]мышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—03525. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 00[...]